

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 9C/371/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114203195
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Olekšák
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:1114203195.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Marekom Olekšákom v právnej veci žalobcu: ADIANT, spol. s r.o. so sídlom J. Tubu 7, 945 01 Komárno, IČO: 36 552 526 proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Danuše Tichá s.r.o. so sídlom Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 52 058 310 o zaplatenie 689,60 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 689,59 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % p.a. zo sumy 689,59 eura od 29.11.2013 do zaplatenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Súd vo zvyšnej časti žalobu zamietá.
- III. Súd žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou, doručenou Okresnému súdu Nitra dňa 04.02.2014 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 689,60 eura a úrokov z omeškania z tejto sumy vo výške 8 % p.a. od 09.02.2012 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že ako poškodený bol účastníkom poistnej udalosti - dopravnej nehody dňa 17.08.2011 ako vodič motocykla Honda PCX 125 cm³. Žalobca nahlásil poistnú udalosť na Centrálny dispečing škôd žalovaného, ktorý príjem nahlásenia potvrdil a dňa 09.02.2012 vyslal na obhliadku likvidátora. Po následnom dohovore s likvidátorom dal žalobca dňa 02.04.2012 poškodený motocykel opraviť, pričom výška nákladov bola žalovaným uznaná v sume 203.430 maďarských forintov, čo zodpovedá sume 689,60 eura. Keďže žalovaný žalobcovi túto sumu neuhradil, žalobca mu zaslal predžalobnú upomienku v novembri 2013, pričom žalovaný svoju zodpovednosť nenamietal, ale reagoval tým, že nárok je premlčaný. Žalobca k žalobe pripojil Oznámenie o riešení škodovej udalosti č. 9556694184 zo dňa 28.12.2013 (na č. l. 3-4), Správu o nehode (na č. l. 5), Predžalobnú upomienku (na č. l. 6), Oznámenie o riešení škodovej udalosti č. 9556694184 zo dňa 29.11.2013 (na č. l. 7).

2. Okresný súd Nitra vo veci vydal Platobný rozkaz č. k. 28Rob/185/2014 - 27 zo dňa 22.04.2015, ktorým zaviazal žalovaného na žalovanú sumu s príslušenstvom. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že uzatvoril s p. Ladislavom Gergelym, bytom Palatínova 63/9, 945 01 Komárno poistnú zmluvu č. 6563754305/3491068377 pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na predmet poistenia motorové vozidlo Seat Alhambra s ev. č. KN-231BY. Žalovaný škodovú udalosť zo dňa 17.08.2011 riadne zaevidoval pod č. 9556694184 a pristúpil k jej likvidácii. S odvolaním sa na ust. § 4 ods. 1 a § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu poistnej udalosti (ďalej len „Zákon o PZP“) a § 106 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) vzniesol námietku premlčania žalovaného nároku.

3. K odporu žalovaného žalobca uviedol, že žalovaný škodovú udalosť zaevidoval pod č. 9556694184 a pristúpil k jej likvidácii; je teda zrejme, že od začiatku o škodovej udalosti vedel a nebol odkázaný na dokladovanie toho, čo má od začiatku vo svojom spise. Dopravná nehoda bola podľa žalobcu oznámená žalovanému aj políciou, kde bolo uvedené, kto nehodu zavinil, kto utrpel škodu a bolo mu oznámené aj poškodené vozidlo žalobcu. Po čase sa žalobca obrátil na políciu, aby vydala potvrdenie o tom, že dopravná nehoda bola zdokumentovaná, avšak táto mu oznámila, že vec je v konaní medzi políciou a žalovaným a žalobca, aj keď je poškodený, je len vedľajším účastníkom. Následne sa žalobca obrátil na žalovaného s urgenciou a ten ho odporučil na Centrálny dispečing škôd v Bratislave. Vec teda nahlásili do dispečingu dňa 06.02.2012 s tým, že nahlásenie je aj forma pokusu o zmier, pretože žalovaný si vyhradil, že pokiaľ nie je škoda z jeho strany ustálená, zatiaľ nesmie byť poškodené vozidlo opravené. Dňa 09.02.2012 spísal likvidátor Zápis o obhliadke poškodeného motorového vozidla a na základe neho dal žalobcovi súhlas na opravu. S námietkou premlčania vznesenou žalovaným preto nesúhlasil.

4. Súd vo veci vytyčil pojednávanie na deň 27.10.2015, na ktorom strany sporu zotrvali na svojich písomných stanoviskách.

5. Dňa 07.09.2017 súd vydal Rozsudok č. k. 9C/371/2015 - 107, ktorým žalobu zamietol a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania. V odôvodnení okrem iného uviedol, že sa stotožnil s námietkou premlčania vznesenou žalovaným, keď uplynula dvojročná subjektívna premlčacia doba, pričom podľa jeho názoru začala plynúť 17.08.2011, o čom svedčia viaceré listinné dôkazy, a to záznam o preverení škodovej udalosti, kde bola k dopravnej nehode volaná polícia, ako vinník bol ustálený vodič vozidla Ladislav Gergely a bola mu uložená bloková pokuta, bol vykonaný zápis o dychovej skúške tak u štatutárneho zástupcu žalobcu ako aj u vodiča E. U., a teda žalobca mal vedomosť o tom, že došlo ku škode a kto za ňu zodpovedá. Rovnako bol spísaný záznam o nehode, kde neboli uvádzané žiadne zranenia osôb; na zázname je opäť spísaný dátum zhodný s dňom, kedy došlo k dopravnej nehode (17.08.2011). Hoci je možné konštatovať, že žalovaný po dobu 6 mesiacov nekonal, táto skutočnosť nebránila žalobcovi podať žalobu na súd skôr a tvrdenie, že sa žalobca o vinníkovi nehody dozvedel neskôr nevyplýva zo žiadneho dôkazu.

6. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací rozhodol o odvolaní dňa 17.12.2018 Uznesením č. k. 6Co/66/2018 - 147 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odôvodnení vyslovil záver, že na rozdiel od ust. § 101 Občianskeho zákonníka, je pri práve na plnenie z poistenia odlišne stanovený začiatok premlčacej doby, ktorý sa neviaže na okamih, kedy právo mohlo byť vykonané prvý raz, ale na vznik poistnej udalosti (§ 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Začiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej doby je určený za rok po poistnej udalosti, teda aj celková dĺžka je stanovená na 4 roky po poistnej udalosti. Ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka sa týka premlčania práva poisteného na poistné plnenie. V danom prípade sa žalobca domáha nároku na základe poistnej udalosti zo dňa 17.08.2011, a teda premlčacia doba v zmysle ust. § 104 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 17.08.2015, pričom žaloba bola podaná dňa 14.12.2014. Vzhľadom na tieto skutočnosti dospel Krajský súd v Nitre k záveru, že žalobca uplatnil právo na plnenie pred uplynutím premlčacej doby a uviedol, že v ďalšom konaní sa prvostupňový súd bude opätovne zaoberať vecou samou a všetkými námietkami, ktoré obidve strany sporu v konaní uplatnili.

7. Na rozhodnutie odvolacieho súdu reagoval žalovaný podaním zo dňa 07.02.2019, v ktorom uviedol, že hoci odvolací súd konštatoval, že žaloba bola podaná v rámci objektívnej premlčacej doby, žalovaný má naďalej za to, že nárok žalobcu je premlčaný z dôvodu, že žaloba nebola podaná v rámci subjektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalovaného odvolací súd premlčanie posudzoval iba z hľadiska objektívnej premlčacej doby a na daný spor neaplikoval ustanovenie § 15 ods. 1 a ods. 2 Zákon o PZP, ktoré je lex specialis k všeobecnej právnej úprave náhrady škody, a ktoré priamo odkazuje na § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je subjektívna premlčacia doba 2-ročná a začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

8. Žalobca reagoval podaním zo dňa 28.03.2020 tak, že sa stotožňuje so záverom Krajského súdu v Nitre o tom, že nárok premlčaný nie je a žiadal žalobe vyhovieť.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 10.07.2020, na ktoré sa nedostavil žalovaný, pričom súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Dostavil sa žalobca, ktorý žiadne nové skutočnosti neuviedol a nenavrhol ani doplnenie dokazovania.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, a to: Žalobou na č. I. 1-2, Poverením na č. I. 3, Záznamom o dopravnej nehode na č. I. 4, Oznamením škody z PZP na č. I. 5-6, Uplatnením nárokov poškodeného z PZP na č. I. 7, Zápisom o poškodení vozidla (doobhliadka č. I. 8-9, Fotodokumentáciou škody na č. I. 10-23, Faktúrou č. 31160689 na č. I. 29, Oznamením

o ukončení likvidácie poisťnej udalosti č. 6401007040 na č. I. 30-31, Výzvou na úhradu vyplateného poisťného plnenia s doručenkou na č. I. 32-33, Predžalobnou upomienkou s doručenkou na č. I. 34-35 a s vyjadreniami strán.

11. Podľa § 137 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.

12. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

13. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

14. Podľa § 215 ods. 2 CSP, skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

15. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

16. Podľa § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 104 ods. 1 OZ, pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poisťnej udalosti.

18. Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

19. Podľa § 106 ods. 2 OZ, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

20. Podľa § 415 OZ, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

21. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 420 ods. 3, zodpovednosť sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

23. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

24. Podľa § 799 ods. 2 OZ, kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poisťná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.

25. Podľa § 823 OZ, náhradu platí poisťiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

26. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o PZP“), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „poistenie zodpovednosti“) a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len „kancelária“).

27. Podľa § 2 písm. g) Zákona o PZP, na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona.

28. Podľa § 2 písm. h) Zákona o PZP, na účely tohto zákona sa rozumie škodovou udalosťou skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práva poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie.

29. Podľa § 2 písm. i) Zákona o PZP, na účely tohto zákona sa rozumie poisťnou udalosťou vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu.

30. Podľa § 4 ods. 1 Zákona o PZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

31. Podľa § 4 ods. 2 Zákona o PZP, Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

32. Podľa § 4 ods. 4 Zákona o PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 10 ods. 1 písm. a) Zákona o PZP, poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 15 dní po jej vzniku, ak vznikla na území Slovenskej republiky.

34. Podľa § 11 ods. 6 Zákona o PZP, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

35. Podľa § 11 ods. 7 Zákona o PZP, poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

36. Podľa § 11 ods. 8 Zákona o PZP, ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.15a)

37. Podľa § 15 ods. 1 Zákona o PZP, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi²⁰⁾ a je povinný tento nárok preukázať.²¹⁾

38. Podľa § 15 ods. 2 Zákona o PZP, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.²²⁾

39. Na základe vykonaného dokazovania, za aplikácie vyššie uvedených zákonných ustanovení, dospel súd k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

40. Súd mal preukázané, že dňa 17.08.2011 došlo k dopravnej nehode (poistnej udalosti), ktorej účastníkom bol žalobca ako poškodený a E. U., ktorý bol vodičom druhého motorového vozidla, ktorý zaviniel dopravnú nehodu. E. U. bol poisteným žalovaného z povinného zmluvného poistenia podľa Zákona o PZP. Ďalej mal súd preukázané, že bezprostredne po nehode bola spísaná správa o nehode, z ktorej vyplýva, že k škodovej udalosti došlo cúvaním motorového vozidla Seat Alhambra s EČV: KN-XXXBY, pri ktorom E. U. ako jeho vodič narazil do prednej časti motocykla Honda PCX s EČV: KN-XXXAI, ktorého vlastníkom bol žalobca. V správe o nehode bol ako poisťiteľ zodpovednosti za škodu z prevádzky motorového vozidla Seat Alhambra uvedený žalovaný. Ďalej mal súd preukázané, že E. U. poručil povinnosť podľa § 10 ods. 1 písm. a) Zákona o PZP a nenahlásil žalovanému poistnú udalosť do 15 dní po jej vzniku. Z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nepoprel (a preto ich mal súd s poukazom na ust. § 151 CSP za preukázané), súd zistil že pre pasivitu vinníka dopravnej nehody nahlásil poistnú udalosť priamo žalobca ako poškodený, a to na centrálnom dispečingu žalovaného dňa 06.02.2012. Dňa 09.02.2012 bol žalobca kontaktovaný likvidátorom žalovaného D.. P. B., ktorý v ten deň spísal Zápis o obhliadke poškodeného motorového vozidla (motocykla). Zo zápisu vyplýva rozsah poškodenia, identifikačné údaje motorového vozidla, dátum nehody a číslo poistnej udalosti (955 669 4184). Až na základe tohto zápisu dal žalovaný žalobcovi súhlas na opravu motocykla. Žalobca dal motocykel opraviť a o nákladoch na opravu, t.j. o výške škody, ktorá mu bola spôsobená predložil žalovanému daňový doklad - faktúru č. 2012/000054 zo dňa 02.04.2012 znejúcu na sumu 203.430 maďarských forintov [čo predstavuje prepočtom konverzným kurzom platným ku dňu 02.04.2012 zverejneným na webstránke Národnej banky Slovenska (EUR 1 = 295,00 HUF) sumu 689,59 eura]. Následne, až dňa 29.11.2013, t. j. viac ako po roku a pol od vystavenia faktúry oznámil žalovaný žalobcovi, že škodu mu neuhradí z dôvodu premlčania práva s poukazom na § 106 OZ. Keďže žalovaný nereagoval ani na opakovanú písomnú výzvu (ku ktorej však súd nemal dôkaz o dátume doručenia žalovanému) žalobca podal žalobu dňa 04.02.2014.

41. Na základe zisteného skutkového stavu sa súd v prvom rade zaoberal procesnou obranou žalovaného, a síce vznesenou námietkou premlčania. Súd dospel k záveru, že nárok žalobcu premlčaný nie je, a to pri zohľadnení argumentácie Krajského súdu v Nitre, ale aj argumentácie žalovaného. Súd sa stotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Nitre o tom, že objektívna premlčacia doba, aplikovateľná na daný skutkový stav je podľa § 101 OZ v spojení s § 104 OZ fakticky štvorročná (3 + 1), keďže trojročná premlčacia doba začína plynúť rok po poistnej udalosti. V prejednávanej veci, kedy k škodovej udalosti došlo 17.08.2011, objektívna premlčacia doba uplynula 17.08.2015. Súd mal však zároveň za to, že je potrebné dať čiastočne za pravdu aj žalovanému, pokiaľ ide o jeho

argumentáciu týkajúcu sa subjektívnej premlčacej doby. Súd je toho názoru, že na právny vzťah žalobcu ako poškodeného a žalovaného ako poistiteľa je potrebné v prvom rade aplikovať Zákon o PZP ako *lex specialis* vo vzťahu k OZ ako *lex generalis*. Pokiaľ teda ide o subjektívnu premlčaciu dobu vo vzťahu k nároku na náhradu škody, je potrebné aplikovať ustanovenie § 15 ods. 1 Zákona o PZP, podľa ktorého je poškodený oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a tento nárok je aj povinný preukázať a s ním súvisiace ustanovenie § 15 ods. 2 Zákona o PZP, podľa ktorého sa na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi uplatní rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. Toto ustanovenie priamo odkazuje na ustanovenie § 106 OZ, podľa ktorého ods. 1 sa právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Súd sa preto zaoberal opätovne námietkou žalovaného v kontexte zisteného skutkového stavu, avšak z pohľadu subjektívnej premlčacej doby a skúmal, kedy nastal rozhodný okamih, od ktorého začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba. Ako to vyplýva z ustanovenia § 106 ods. 1 tieto kritériá sú dve: (i) deň, kedy sa poškodený dozvie o škode a (ii) deň, kedy sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá. Pokiaľ ide o druhé kritérium, toto nebolo sporné; žalobca sa o tom, kto zodpovedá za škodu, dozvedel v deň škodovej udalosti (17.08.2011), čo vyplýva zo Správy o nehode, v ktorej bol uvedený tak vodič ako vinník (E. U.) aj žalovaný ako poistiteľ zodpovednosti za škodu z prevádzky motorového vozidla. Sporným ale bolo prvé kritérium, keď žalobca tvrdil, že o škode sa dozvedel až dňom vystavenia faktúry za opravu motocykla (02.04.2012) a žalovaný naopak tvrdil, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa škodovej udalosti (17.08.2011).

42. Ako vyplýva z komentára k Občianskemu zákonníku (Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 ? 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019), „v prípade podľa § 106 je oprávneným subjektom poškodený a práve na jeho osobu je viazaná požiadavka zákonodarcu, aby nadobudol subjektívnu vedomosť o definovaných skutočnostiach. Z toho vyplýva, že

a) na začatie subjektívnej premlčacej lehoty nestačí, aby subjektívnu vedomosť nadobudla iná osoba než poškodený. Subjektívna vedomosť zákonného zástupcu, advokáta či osoby blízkej tak začatie plynutia premlčacej lehoty nespôsobí. Musí ísť preukázateľne o subjektívnu vedomosť poškodeného,

b) zákon vyžaduje dokonanie stavu vedomia poškodeného reálnym nadobudnutím vedomosti o definovaných skutočnostiach. Nestačí teda možnosť či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti, poškodený musí uvedenými vedomosťami reálne disponovať.“

Ako ďalej vyplýva z citovaného komentára, „začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je viazaný na preukázateľnú vedomosť poškodeného o dvoch skutočnostiach - škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Zákonodarca nepoužil v hypotéze tohto ustanovenia slovné spojenie „dozvedieť sa o protiprávnom úkone alebo o škodnej udalosti“, ale všeobecnejší výraz dozvedieť sa o „škode“. Poškodený tak musí nadobudnúť subjektívnu vedomosť o konkrétnej majetkovej, prípadne odškodňovanej nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktoré je vyčísliteľné v peniazoch.“

43. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť až od okamihu, kedy sa žalobca dozvedel aj o výške škody, keďže až v tomto okamihu si mohol nárok uplatňovať na súde. Tento záver podporuje aj judikatúra súdov vyššie stupňa, na ktoré súd poukazuje. Napr. podľa Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 82/2009 zo dňa 28.05.2010 „Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Občiansky zákonník v citovanom ustanovení viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a) o škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčísliť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b) o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, t. j. o zodpovedajúcom subjekte. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. Totožný záver bol judikovaný aj neskôr v Rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 13/2013 zo dňa 29.04.2015. Argumentáciu žalovaného k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej doby súd preto vyhodnotil ako nesprávnu. Súd zároveň poznamenáva, že podľa jeho názoru nemožno uplatňovať ani z praktického hľadiska začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby (najmä pri škodových udalostiach v doprave) odo dňa škodovej udalosti. Poškodený predsa v čase dopravnej nehody nemôže mať vedomosť o tom, aký je rozsah poškodenia motorového vozidla (prípadne rozsah škody na zdraví), a to vzhľadom na technický pokrok a zložitost' motorových vozidiel. Často ani likvidátor poistnej udalosti nevie presný rozsah a výšku škody na motorovom vozidle, ale skutočnú škodu (v sume nákladov na opravu) sa poškodený dozvie buď z kalkulácie servisu alebo

až po vystavení faktúry za opravu. Obdobný princíp je možné uplatniť aj v prípade škody na zdraví. Rozsah škody na zdraví (a jej vyčíslenie v peniazoch podľa zákona) sa poškodený ako laik nedozvie ihneď v čase, keď k poškodeniu došlo, ale až v čase, keď je rozsah poškodenia zistený odbornou - posudkovým lekárom, prípadne znaleckým posudkom. V prejednávanej veci tiež súd poukazuje na to, že žalovaný neopodstatnene neprimerane dlho reagoval na požiadavku žalobcu na náhradu škody, čím porušil ustanovenie § 11 ods. 6 Zákona o PZP. Týmto vlastným (ne)konaním spôsobil, že žalobca nepodal žalobu už skôr, a preto je podľa súdu v rozpore s dobrými mravmi dovoľávať premlčania nároku, ak sám prispel k tomu, že žalobca nepodal žalobu skôr.

44. Vzhľadom na záver súdu o tom, že nárok žalobcu nie je premlčaný, zaoberal sa tým, či boli splnené podmienky pre náhradu škody tak, ako to predpokladá ust. § 15 ods. 1 Zákona o PZP a naň nadväzujúce ust. § 420 a nasl. OZ. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že škodu spôsobil vodič motorového vozidla Seat Alhambra s EČV: KN-XXXBY E. U., pričom k motorovému vozidlu bolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu so žalovaným, a teda existoval tu nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému. Porušenie povinnosti zo strany vodiča bolo nesporné tak, ako aj príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou na motocykli žalobcu. Pokiaľ ide o výšku škody, táto bola preukázaná faktúrou č. 2012/000054 zo dňa 02.04.2012 znejúcou na sumu 203.430 maďarských forintov [čo predstavuje prepočtom konverzným kurzom platným ku dňu 02.04.2012 zverejneným na webstránke Národnej banky Slovenska (EUR 1 = 295,00 HUF) sumu 689,59 eura], a preto súd žalobe vyhovel v časti sumy 689,59 eura a v časti 0,01 eura žalobu zamietol (žalobca sa pri prepočte dopustil drobnej matematickej chyby).

45. Podľa § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu omeškania žalovaného (ďalej len „ObZ“), ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

46. Podľa § 369 ods. 2 ObZ, ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

47. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu omeškania žalovaného, sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky¹⁾ platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania s plnením peňažného záväzku.

48. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu (náhrady škody), vznikol žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania. Súd však nemal zo spisu preukázané, že by sa žalovaný dozvedel o uplatňovanom nároku už 09.02.2012, odkedy si žalobca úrok uplatňoval, keďže v tomto čase ešte ani sám nevedel výšku škody (vtedy bola iba vykonaná obhliadka likvidátorom žalovaného). Súd preto žalobcovi priznal úrok z omeškania až od 29.11.2013, čo bol dátum oznámenia žalovaného o tom, že nárok žalobcu neuspokojí. Tento dátum bol pre súd rozhodujúci ako okamih, kedy žalovaný už mohol vedieť o tom, že je v omeškani s plnením peňažného dlhu. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8 % p.a. priznanej istiny, t.j. vo výške v akej si ho uplatnil, keďže zákonná výška bola ku dňu 29.11.2013 vyššia (9,25 %).

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Pokiaľ ide o trovy konania, súd v danom prípade rozhodol o trovách konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP podľa zásady úspešnosti v spore. Keďže žalobca bol úspešný takmer v celom rozsahu, súd mu priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 100%. Zamietajúca časť žaloby sa týka iba 0,01 eura a iba časti úrokov z omeškania (t.j. nepatrnej časti vo vzťahu k priznanej sume), a preto súd túto skutočnosť pri stanovení rozsahu nároku nezohľadnil. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1 a 2 CSP).

Odvolať len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP):

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo
- h) ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne
- d) rozhodnutie vo veci alebo
- e) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Osoba oprávnená podať odvolať sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia. (§ 368 CSP).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolať späť, nemôže ho podať znova (§ 369 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.